

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. sausio 30 d. Nr. 21RE- 63 (AG-754/03-2022)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (posėdžio pirmininkė), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas) ir Vytauto Kurpuveso,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės Green terra skundas dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kanclerio 2022-11-23 potvarkio Nr. 4D-282(1.8E) panaikinimo, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus departamento 2022-11-24 rašto Nr. 22S-(22.5)-1434 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja uždaroji akcinė bendrovė Green terra (toliau – pareiškėja, Bendrovė) skundu Komisijos prašo panaikinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) kanclerio 2022-11-23 potvarkį Nr. 4D-282(1.8 E) „Dėl 2022 m. žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos (01 01) priemonei „Parama veisliniams gyvuliams įsigyti“ (01 001 01 01 54) įgyvendinti patvirtintų lėšų paskirstymo pagal lėšų gavėjus sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Potvarkis); panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus departamento (toliau – Tarnyba) 2022-11-24 raštą Nr. 22S-(22.5.)-1434; įpareigoti Ministeriją pakartotinai įvertinti pareiškėjos teiktą paraišką pagalbai gauti ir skirti pareiškėjai pagalbą Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015-04-24 įsakymu Nr. 3D-332 (toliau – Taisyklės) nustatyta tvarka; įpareigoti Ministeriją arba Tarnybą pateikti prie Potvarkio pridedamą lėšų gavėjų sąrašą.

Paiškino, kad 2022 m. rudenį pareiškėja, vadovaudamasi Taisyklėmis, kreipėsi su paraiška dėl pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti (toliau – Pagalba) skyrimo. Tarnyba 2022-11-24 raštu informavo pareiškėją, kad, vadovaujantis Taisyklių 21 punktu, t. y. trūkstant lėšų ir nustačius, turintiems 1 ar neturintiems nei vieno pirmumo kriterijaus, Potvarkiu Pagalba pareiškėjai nėra skirta. Pažymėtina, kad pirmą kartą, kuomet pareiškėja dar 2022 m. pavasarį taip pat kreipėsi su paraiška dėl Pagalbos skyrimo, Pagalba pareiškėjai buvo skirta Tarnybos 2022-04-20 raštu Nr. 22S(22.5.)-479, kuriuo Tarnyba nurodė, kad pareiškėjos Pagalbos paraiška patvirtinta ir pareiškėjai skirta parama grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti. Svarbu pažymėti, jog nepaisant to, kad tuo metu pareiškėja teikė paraišką 90 000 Eur dydžio Pagalbai gauti, Ministerijos sprendimu pareiškėjai buvo skirta 61 701,69 Eur dydžio Pagalba. Taisyklių 21 punkte, įtvirtinta, kad trūkstant lėšų iš dalies kompensuoti išlaidoms už įsigijamus grynaveislius ūkinius gyvūnus, pirmumas teikiamas pareiškėjams, kurių ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintų veisimo organizacijų veisimo programose ir (ar) kurie vertina bulius arba avinus pagal palikuonių penėjimosi ir mėsinės savybes, ir (ar) kuriems dar nebuvo skirta pagalba pagal šią priemonę. Pareiškėjams, neturintiems pirmumo

kriterijų, komisijos sprendimu lėšos gali būti proporcingai sumažinamos. Taigi, Taisyklės numato galimybę Ministerijai, esant paskirstytinų lėšų trūkumui, proporcingai sumažinti konkrečiam pareiškėjui skirtinos sumos dydį, tačiau nenumato galimybės apskritai atsisakyti skirti lėšas, esant jų trūkumui. Pareiškėjos vertinimu, vadovaujantis būtent Taisyklių 21 punktu, nors Tarnyba to ir nenurodė ankstesniame rašte, pareiškėjos pirmoji paraiška Pagalbai gauti buvo tenkinta ir pareiškėjai buvo skirta sumažinta Pagalbos suma. Tai reiškia, kad Taisyklių 21 punkto taikymo praktika buvo aiški ir nuosekli. Tuo tarpu 2022-11-24 rašte, kuriuo pareiškėjai pranešta apie Potvarkiu atsisakytą skirti Pagalbą, Tarnyba nenurodo, kokių kriterijų Pagalbai gauti pareiškėja neatitinka. Pateikiamas paaiškinimas, kad Pagalba neskiriama dėl lėšų trūkumo ir dėl to, kad „<...> nustatčius, turintiems 1 ar neturintiems nei vieno pirmumo kriterijaus.“, konkrečiai nenurodant, ar pareiškėja neturi nei vieno pirmumo kriterijaus, o jei turi vieną – tai kokį, nepagrindžiant, kodėl Pagalbos suma visiškai neskiriama, nesvarstant galimybės Pagalbos sumą proporcingai sumažinti. Atsižvelgiant į Taisyklių tikslą – pagerinti laikomų mėšinių galvijų, avių ir ožkų bandų genetinę kokybę aukštos veislinės vertės gyvūnais, siekti, kad būtų gerinama gaminamos žemės ūkio produkcijos kokybė (Taisyklių 2 punktas) bei Taisyklėse reglamentuojamą Pagalbos skyrimo procedūrą, kai neturintiems pirmumo kriterijų pareiškėjams Pagalba gali būti proporcingai mažintina, darytina išvada, kad Pagalbos neskyrimas, nepateikiant pagrįstų to argumentų, prieštarauja Taisyklėse įtvirtintai Pagalbos skyrimo tvarkai ir pažeidžia pareiškėjų, kuriems Pagalba neskiriama teisėtą interesą – gauti Pagalbą, kuri, esant pagrįstoms priežastims, gali būti proporcingai sumažinta (Taisyklių 21 punktas). Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Ministerija nepagrįstai atsisakė skirti pareiškėjai Pagalbą, nors, vadovaujantis Taisyklėmis, ir, kaip nurodyta 2022-11-24 rašte, atsižvelgiant į lėšų trūkumą, Pagalbos suma turėjo būti proporcingai sumažinta, kadangi Taisyklės nenumato galimybės Ministerijai, esant lėšų trūkumui, apskritai atsisakyti skirti Pagalbą. Dėl šių priežasčių tiek Ministerijos Potvarkis, tiek Tarnybos 2022-11-24 raštas yra naikintini kaip nepagrįsti. Kadangi pareiškėjai buvo pateiktas tik Tarnybos parengtas 2022-11-24 raštas, kuriame buvo nuoroda į Ministerijos Potvarkį, tačiau nebuvo pateiktas pats Potvarkis, pareiškėja kreipėsi į Tarnybos darbuotoją, prašydama pateikti Potvarkį. Tarnybos darbuotojai atsakius į paklausimą dėl Potvarkio gavimo, pareiškėjai buvo pateikti du dokumentai, iš kurių vienas – Potvarkis, kitas – Pagalbos komisijos posėdžio protokolas. Pažymėtina, kad 2022-11-24 rašte nurodytas Potvarkio numeris (Nr. 4D-72(1.8 E)) skiriasi nuo Tarnybos darbuotojos atsiųsto Potvarkio numerio (Nr. 4D-282(1.8 E)). Pareiškėjos vertinimu, 2022-11-24 rašte galimai buvo padaryta rašymo apsirikimo klaida, todėl pareiškėja vadovaujasi Tarnybos pateikto Potvarkio numeriu Nr. 4D-282(1.8 E) ir prašo panaikinti būtent jį. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad kartu su Potvarkiu nepateiktas pareiškėjai prie pastarojo pridedamo lėšų gavėjų sąrašas, todėl atsakovai taip pat įpareigotini pateikti minėtą dokumentą (b. l. 1-3).

Atsakovė Ministerija atsiliepimu į skundą prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad Taisyklių 13 punkte yra numatyta, kad žemės ūkio ministras įsakymu kiekvienais metais tvirtina grynaveislių ūkinių gyvūnų įsigijimo iš dalies kompensuojamų lėšų sumą. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022-01-11 įsakymu Nr. 3D-7 „Dėl 2022 m. Žemės ūkio ministerijos vykdomų programų sąmatų pagal priemones“ buvo skirta suma. Taisyklių 14 punkte numatyta, kad Tarnybos interneto svetainėje viešai skelbiama informacija apie paraiškų dėl planuojamų įsigyti grynaveislių ūkinių gyvūnų pirkimo dalinio kompensavimo priėmimą. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Taisyklėmis, Tarnyba įvertina visas gautas paraiškas, parengia suvestinę, kurioje nurodo bendrąją informaciją (priemonės pavadinimą, kvietimo teikti pagalbos paraiškas laikotarpį, priemonei įgyvendinti skirtas valstybės biudžeto lėšas, pareiškėjų prašomą pagalbos sumą (iš viso, Eur)), sureitinguoja pareiškėjus pagal pirmumo atrankos kriterijus ir sudaro jų sąrašą, perskaičiuoja kiekvieno pareiškėjo prašomas lėšas grynaveislių ūkinių gyvūnų įsigijimui ir pateikia žemės ūkio ministro įsakymu sudarytai Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti įgyvendinimo priežiūros komisijai (toliau – Priežiūros komisija). Atkreiptinas dėmesys, kad Tarnyba 2022-11-14 raštu Nr. B6-(1.19.)-2935 pateikė Taisyklėse numatytą informaciją Priežiūros komisijai. Pažymėtina, kad Priežiūros komisijos, sudarytos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015-

05-11 įsakymu Nr. 3D-371 „Dėl Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti įgyvendinimo priežiūros komisijos sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“ darbo reglamento 4 punkte numatytos pagrindinės Priežiūros komisijos funkcijos: nagrinėti Tarnybos pateiktus paraiškų suvestinius duomenis (siūlomą pagalbos gavėjų sąrašą, sureitinguotą pagal pirmumo atrankos kriterijus, planuojamų įsigyti grynaveislių ūkinių gyvūnų skaičių ir lėšų poreikį); spręsti probleminius klausimus; teikti siūlymus Žemės ūkio ministerijos kancleriui dėl pagalbos skyrimo arba neskyrimo. Priežiūros komisija 2022-11-18 posėdyje svarstė dėl pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti, kuri būtų skirta pareiškėjams pagal 2022-09-26 – 2022-10-25 Tarnybos skelbto paraiškų priėmimo paraiškų suvestinę. Priežiūros komisijos posėdyje konstatuota, kad antrajam šaukimui teikti paraiškas Ministerija šiai priemonei skyrė 370 900 Eur, o priimta paraiškų už 1 629 368 Eur, todėl yra akivaizdu, kad visos paraiškos tenkinamos nebus ir paramos suma turi būti proporcingai mažinama. Pažymėtina, kad Taisyklių 21 punkte numatyta, kad Priežiūros komisija, įvertinusi Tarnybos pateiktus duomenis, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl pagalbos skyrimo arba neskyrimo. Trūkstant lėšų iš dalies kompensuoti išlaidoms už įsigijamus grynaveislius ūkinius gyvūnus, pirmumas teikiamas pareiškėjams, kurių ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintų veisimo organizacijų veisimo programose ir (ar) kurie vertina bulius arba avinus pagal palikuonių penėjimosi ir mėšines savybes, ir (ar) kuriems dar nebuvo skirta pagalba pagal šią priemonę. Pareiškėjams, neturintiems pirmumo kriterijų, Priežiūros komisijos sprendimu lėšos gali būti proporcingai sumažinamos. Pažymėtina, kad Tarnyba, įvertinusi pareiškėjos paraišką, nustatė, kad paraiška yra tinkama, o pareiškėja atitinka vieną pirmumo kriterijų, t. y. pareiškėjos ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintų veisimo organizacijų veisimo programose. Atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklių 26 punkte numatyta, kad pagalbos gavėjai, gavę 24 punkte nurodytą pranešimą, turi įsigyti paraiškoje numatytus grynaveislius ūkinius gyvūnus per ne ilgesnį kaip 90 kalendorinių dienų laikotarpį. Jei nuo 24 punkte nurodyto pranešimo apie sprendimą skirti pagalbą gavimo dienos iki einamųjų metų pabaigos yra trumpesnis nei 90 kalendorinių dienų laikotarpis, grynaveisliai ūkiniai gyvūnai turi būti įsigijami ne vėliau nei iki einamųjų metų gruodžio 5 d. Ministerijos turimais duomenimis pareiškėja iki Taisyklėse nurodyto termino yra įsigijusi 20 ūkinių gyvūnų už 19,800 Eur ir daugiau įsigyti ūkinių gyvūnų, atsižvelgiant į Taisyklių nuostatas, nėra galimybių. Komisija, įvertinusi tai, kad pirmumo balus gavo 94 paraiškos iš 97 gautų (buvo vertinama pagal gautų pirmumo balų skaičių), ir tai, kad šiai priemonei skirta 370 900 Eur, o poreikis 1 629 368 Eur, nusprendė, kad tenkinti visas paraiškas, gavusias bent vieną pirmumo balą, yra neracionalu ir neefektyvu. Priežiūros komisija pažymėjo, kad tuo atveju, kai pagal faktines aplinkybes, visuotinai pripažintus teisės principus, akivaizdu, jog sprendimas konkretaus socialinio konflikto atžvilgiu bus formalus, bet neteisingas, būtina pirmumą teikti bendrajai teisės sampratai (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007-07-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A17-773/2007*). Taip pat Priežiūros komisijoje buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad Ministerija, kaip viešojo administravimo subjektas, turi vadovautis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnio 12 dalyje įtvirtintu naujovių ir atvirumo permainingoms principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas turi ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip spręsti problemas, ir nuolat mokytis iš gerosios patirties pavyzdžių. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir tai, kad priimant sprendimą prioritetą turėtų būti teiktinas teisingumui, t. y. teisingo, o ne formalaus sprendimo priėmimui, bei siekiant efektyviai ir racionaliai panaudoti paramos lėšas, nuspręsta skirti pagalbos sumą, sumažintą proporcingai trūkstamų lėšų kiekiui (pritaikant mažinimo koeficientą – 9,4 proc.), pareiškėjams, turintiems du ar tris pirmumo kriterijus, o pareiškėjams, turintiems 1 ar neturintiems nei vieno pirmumo kriterijaus, paramos neskirti. Remiantis Priežiūros komisijos nurodytomis priežastimis ir buvo priimtas Potvarkis. Apie šį sprendimą pareiškėja buvo informuota Tarnybos 2022-11-24 raštu Nr. 22S-(22.5.)-1434. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta Ministerija mano, kad pareiškėjos reikalavimai yra nepagrįsti. Skundžiamis sprendimai yra motyvuoti, teisėti ir pagrįsti, todėl jų panaikinti, kaip to skunde prašo pareiškėja, nėra jokio teisinio pagrindo (b. l. 41-44).

Trečiasis suinteresuotas asmuo Tarnybos Alytaus departamentas atsiliepimu į skundą prašo atimesti skundo dalį t. y. pareiškėjos skundo 2 prašymą „panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus departamento 2022-11-24 raštą Nr. 22S-(22.5.)-1434;“ įpareigoti Ministeriją spręsti klausimą dėl Pagalbos gavėjų sąrašo pridėdama prie skundžiamo potvarkio kopijos pateikimo.

Paaiškinu, kad Tarnyba neturi pagrindo pasisakyti dėl pareiškėjos 1 ir 3 prašymų, kadangi šie klausimai pagal kompetenciją skirti Ministerijai, nes vadovaujantis Taisyklių 22 punktu, galutinis sprendimas dėl pagalbos skyrimo ar neskyrimo, nurodant sprendimo priežastis ir apskundimo tvarką, priimamas Ministerijos kanclerio potvarkiu, o pagal Taisyklių 24 punktą Tarnybai pavesta tik informuoti pareiškėjus apie kitos institucijos t. y. Ministerijos priimtą administracinį sprendimą. Pažymėtina, kad prie Potvarkio pridėdamame pagalbos lėšų gavėjų sąrašė nenurodyta pareiškėja, kadangi jai nebuvo skirta pagalba. Tarnyba pripažįsta, kad 2022-11-24 rašte padaryta rašymo apsirikimo klaida ir dėl neatidumo pareiškėjai pateiktame 2022-11-24 rašte nurodyti neteisingi Potvarkio duomenys t. y. vietoje Potvarkio numerio (Nr. 4D-282(1.8E)) nurodytas ankstesnio Ministerijos kanclerio potvarkio, kuriuo buvo patvirtinti pagalbos paraiškų rinkimo I etapo pagalbos gavėjai ir jiems skirtos lėšos numeris (t. y. 2022-11-2 Nr. 4D-72(5.50E)). Tarnyba ateityje stengiantis išvengti tokių klaidų ir siekiant atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, patikslins savo informacinio rašto, kuriuo informuoja pareiškėjus apie sprendimus dėl pagalbos skyrimo, turinį ir vadovaudamasi Taisyklių 24 punktu, apie priimtą sprendimą pareiškėjus informuos lydimuoju raštu pridėdama Potvarkio kopiją – t. y. patį administracinį sprendimą, kuriuo pareiškėjams sukeliama teisinė pasekmė ir kuris turi atitikti minėto įstatymo reikalavimus administraciniam sprendimui, nes Tarnyba, pagal Taisyklių 22 ir 24 punktus ir VAI 10 straipsnio 1 dalį neturi pagrindo savo informaciniame rašte aiškinti kitos institucijos priimto administracinio sprendimo turinio elementų, nurodytų to paties įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje (įskaitant sprendimo priežastis). Tarnybos nuomone, pareiškėja skunde neteisingai aiškina Taisyklių 21 punkto nuostatą, jos nesiedamas sistemiškai su kitomis Taisyklių nuostatomis. Sistemiškai aiškinant Taisyklių nuostatą iš Taisyklių 13 punkto akivaizdu, kad Ministerija kasmet tvirtina fiksuotą lėšų sumą, kuri gali būti paskirstyta Taisyklėse nustatyta tvarka, todėl pareiškėja skunde nepagrįstai teigia, kad Taisyklių 21 punktas nenumato galimybės neskirti lėšų. Tarnybos nuomone, Taisyklių 21 punktas numato lankstumą, kad būtų reglamentuota galimybė paskirstyti visa Taisyklių 13 punktu numatytą lėšų sumą, skiriant kai kuriam(-iems) pareiškėjams ne pilną prašomą sumą, bet mažesnę. Be to, Taisyklės numato, kad pagalba gali būti neskirta (pvz., Taisyklių 22 ir 24 punktuose nustatyta, kad pagalba gali būti neskiriama „Galutinis sprendimas dėl pagalbos skyrimo ar neskyrimo, nurodant sprendimo priežastis ir apskundimo tvarką, priimamas Žemės ūkio ministerijos kanclerio potvarkiu.“ „Tarnyba apie sprendimą skirti pagalbą <...> neskirti pagalbos informuoja pareiškėjus <...>“. Pareiškėja skunde pati pažymi, kad sutinka su mintimi, kad trūkstant lėšų skiriama mažesnė pagalbos suma, taigi logiška, kad pareiškėja supranta, jog galimų skirti lėšų suma yra ribota (nes jų gali trūkti) ir kad visi pareiškėjai neturi pagrindo turėti teisėtą lūkestį gauti visą ar bent kažkiek sumažintą pagalbos sumą. Pažymėtina, kad, pagal II-ojo etapo Pagalbos paraiškų suvestinę, kurią Tarnyba 2022-11-14 raštu Nr. B6-(1.19.)-2935 pateikė Ministerijos Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti įgyvendinimo Priežiūros komisijai, iš 97 teigiamai įvertintų pareiškėjų, pagalba Potvarkiu buvo skirta 22 pareiškėjams. Tarnybos nuomone, pareiškėja be pagrindo skunde kelia klausimą, dėl pareiškėjai pačiai žinomų aplinkybių t. y. dėl pareiškėjos atitikties / neatitikties pirmumo kriterijams. Taisyklių 42 punktas nustato, kad už dokumentų, kuriuose patvirtinamas tinkamumas gauti valstybės pagalbą, pateikimą, už duomenų tikrumą atsako juos pateikę pareiškėjai ir (arba) pagalbos gavėjai. Pareiškėja savo Tarnybai pateiktoje paraiškoje nurodė informaciją apie save ir žino, kad atitinka vieną pirmumo kriterijų, t. y. pareiškėjo ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintos veisimo organizacijos veisimo programoje. Paraiškos III skilties „Informacija apie pareiškėjo turimą ūkinių gyvūnų bandą (-as)“ 3, 6 ir 8 eilutėse pareiškėja nurodė informaciją, kuri vertinama nustatant pirmumo kriterijus, nurodytus Taisyklių 21 punkte. Kaip, jau minėta anksčiau, Tarnybos 2022-11-07 Pagalbos paraiškos vertinimo anketoje Nr. 22PPVA-58 taip pat nurodė, kad pareiškėjos Paraiška yra tinkama, o pareiškėja atitinka

vieną pirmumo kriterijų, t. y. pareiškėjos ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintų veisimo organizacijų veisimo programose. Tarnyba, atsižvelgdama į tai, kad pagal Taisyklių 22 punktą Ministerijos kanclerio potvarkiu priimtas administracinis sprendimas dėl pareiškėjui neskirtos paramos, t. y. sukeliantis pareiškėjai teisinės pasekmės ir galintis būti administracinio ginčo objektu, mano, kad nėra pagrindo atskirai naikinti Tarnybos pareiškėjai išsiųstą 2022-11-24 raštą, nes šis raštas, pagal Taisyklių 24 punktą, iš esmės yra informacinio pobūdžio lydraštis, pats savaime nesukeliantis pareiškėjai teisinių pasekmių, todėl jo panaikinimas niekaip neįtakos pareiškėjos atžvilgiu priimto Potvarkio turinio. Be to, Komisijai priėmus sprendimą dėl Potvarkio ar jo dalies panaikinimo, 2022-11-24 raštas savaime netektų galios ir prireikus Taisyklių 24 punkte nustatyto įpareigojimo pagrindu apie kitą administracinį sprendimą pareiškėja būtų informuota nauju informaciniu raštu (b. l. 21-25).

Skundas atmestinas.

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Ministerijos kanclerio 2022-11-23 potvarkio Nr. 4D-282(1.8E) ir Tarnybos Alytaus departamento 2022-11-24 rašto Nr. 22S-(22.5)-1434 pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja Tarnybai 2022-10-25 pateikė Pagalbos paraišką siekiant įsigyti grynaveislių mėšinių galvijų. Prašoma pagalbos suma 61 300 Eur (b. l. 31-35).

Pareiškėja 2022-11-08 Pagalbos paraiškos vertinimo anketos Nr. 22PPVA-58 lentelėje „Paraiškos pirmumo atrankos kriterijų vertinimas“ nurodė, kad pareiškėjos turimi ūkiniai gyvūnai dalyvauja atitinkamos pripažintos veisimo organizacijos vykdomoje ūkinių gyvūnų veisimo programoje (b. l. 26).

Ministerijos Pagalbos grynaveislių ūkinių gyvūnų įsigijimo komisija 2022-11-22 posėdžio protokolu Nr. 3D-332, atsižvelgiant į tai, kad antrajam šaukimui teikti paraiškas Ministerija šiai priemonei skyrė 370 900 Eur, o priimta paraiškų už 1 629 368 Eur, yra akivaizdu, kad visos paraiškos tenkinamos nebus ir paramos suma turi būti proporcingai mažinama. Pagal Taisyklių 21 punktą, komisija, įvertinusi Tarnybos pateiktus duomenis, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl pagalbos skyrimo arba neskyrimo. Trūkstant lėšų iš dalies kompensuoti išlaidoms už įsigyjamus grynaveislius ūkinius gyvūnus, pirmumas teikiamas pareiškėjams, kurių ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintų veisimo organizacijų veisimo programose ir (ar) kurie vertina bulius arba avinus pagal palikuonių penėjimosi ir mėšines savybes, ir (ar) kuriems dar nebuvo skirta pagalba pagal šią priemonę. Pareiškėjams, neturintiems pirmumo kriterijų, komisijos sprendimu lėšos gali būti proporcingai sumažinamos. Įvertinus tai, kad pirmumo balus gavo 94 paraiškos iš 97 gautų, buvo vertinama pagal gautų pirmumo balų skaičių, kadangi tenkinti visas paraiškas, gavusias bent vieną pirmumo balą, yra neracionalu ir neefektyvu. Pažymėtina, kad tuo atveju, kai pagal faktines aplinkybes, visuotinai pripažintus teisės principus, akivaizdu, jog sprendimas konkretaus socialinio konflikto atžvilgiu bus formalus, bet neteisingas, būtina pirmumą teikti bendrajai teisės sampratai. Atkreiptinas dėmesys, kad Ministerija, kaip viešojo administravimo subjektas, turi vadovautis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 12 dalyje įtvirtintu naujovių ir atvirumo permainingoms principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas turi ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip spręsti problemas, ir nuolat mokytis iš gerosios patirties pavyzdžių. Taigi, buvo nutarta, atsižvelgiant į tai, kad priimant sprendimą prioritetas turėtų būti teiktinas teisingumui, t. y. teisingo, o ne formalaus sprendimo priėmimui, bei siekiant efektyviai ir racionaliai panaudoti paramos lėšas: skirti pagalbos sumą, sumažintą proporcingai trūkstamų lėšų kiekiui (pritaikant mažinimo koeficientą – 9,4 proc.), *pareiškėjams, turintiems du ar tris pirmumo kriterijus, o pareiškėjams, turintiems 1 ar neturintiems nei vieno pirmumo kriterijaus, paramos neskirti* (b. l. 60-62).

Ministerijos kancleris 2022-11-23 potvarkiu Nr. 4D-282(1.8E), vadovaudamasis Taisyklių 22 punktu ir atsižvelgdamas į Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti įgyvendinimo priežiūros komisijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015-05-11 įsakymu Nr. 3D-371 „Dėl Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti įgyvendinimo priežiūros komisijos

sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“ 2022-11-22 protokolą Nr. 8D-496(5.50E), patvirtino 2022 m. Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos (01 01) priemonei „Parama veisliniams gyvuliams įsigyti“ (01 001 01 01 54) įgyvendinti patvirtintų lėšų paskirstymo pagal lėšų gavėjus sąrašą (b. l. 45-47).

Tarnyba 2022-11-14 raštu Nr. 22S-(22.5)-1434 pareiškėjai nurodė, kad Tarnyba, vadovaudamasi Taisyklių 24 punktu ir atsižvelgdama į Priežiūros komisijos 2022-11-22 protokolo Nr. 8D-496(5.50E) pirmąją nutartį informavo, kad pareiškėjai Ministerijos 2022-11-23 potvarkiu Nr. 4D-282(1.8E) pagalba nėra skirta. Parama neskirta vadovaujantis Taisyklių 21 punktu, t. y. trūkstant lėšų ir nustačius, turintiems 1 ar neturintiems nei vieno pirmumo kriterijaus (b. l. 4).

Taisyklių 21 punkte nustatyta, kad Komisija, įvertinusi Tarnybos pateiktus duomenis, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl pagalbos skyrimo arba neskyrimo. Trūkstant lėšų iš dalies kompensuoti išlaidoms už įsigijamus grynaveislius ūkinius gyvūnus, pirmumas teikiamas pareiškėjams, kurių ūkiniai gyvūnai jau dalyvauja pripažintų veisimo organizacijų veisimo programose ir (ar) kurie vertina bulius arba avinus pagal palikuonių penėjimosi ir mėsinės savybes, ir (ar) kuriems dar nebuvo skirta pagalba pagal šią priemonę. Pareiškėjams, neturintiems pirmumo kriterijų, komisijos sprendimu lėšos gali būti proporcingai sumažinamos.

Taisyklių 22 punkte nurodyta, kad galutinis sprendimas dėl pagalbos skyrimo ar neskyrimo, nurodant sprendimo priežastis ir apskundimo tvarką, priimamas Žemės ūkio ministerijos kanclerio potvarkiu.

Taisyklių 24 punkte nustatyta, jog Tarnyba apie sprendimą skirti pagalbą ar atmesti paraišką ir neskirti pagalbos informuoja pareiškėjus elektroniniu būdu (jeigu pareiškėjas sutiko, kad informacija jam bus teikiama tokiu būdu) arba registruotu laišku. Paraiškos netenkinimo ar pagalbos neskyrimo atveju turi būti nurodoma tokio sprendimo priežastis ir jo apskundimo tvarka.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėja, pildydama 2022-11-08 anketą nurodė, kad pareiškėjos turimi ūkiniai gyvūnai dalyvauja atitinkamos pripažintos veisimo organizacijos vykdomoje ūkinių gyvūnų veisimo programoje, t. y. pažymėjo, kad iš trijų galimų kriterijų, pareiškėjos teikiama paraiška atitinka vieną – to pareiškėja neneigia ir patvirtina. Iš Ministerijos Pagalbos grynaveislių ūkinių gyvūnų įsigijimo komisijos 2022-11-22 posėdžio protokolo Nr. 3D-332 turinio matyti, jog buvo nuspręsta atsižvelgiant į tai, kad priimant sprendimą prioritetą turėtų būti teiktinas teisingumui, t. y. teisingo, o ne formalaus sprendimo priėmimui, bei siekiant efektyviai ir racionaliai panaudoti paramos lėšas: skirti pagalbos sumą, sumažintą proporcingai trūkstamų lėšų kiekiui (pritaikant mažinimo koeficientą – 9,4 proc.), pareiškėjams, turintiems du ar tris pirmumo kriterijus, o pareiškėjams, turintiems 1 ar neturintiems nei vieno pirmumo kriterijaus, paramos neskirti. Vadovaujantis šiuo kriterijumi ir buvo atitinkamai vertinamos paraiškos atsižvelgiant į pareiškėjų turimus pirmumo kriterijus. Nustačius, jog pateikta paraiška atitinka vieną pirmumo kriterijų arba nei vieno (šiuo atveju pareiškėjos teikta paraiška atitiko vieną), paraiškai finansavimas skiriamas nebuvo, todėl Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo nurodant, jog Ministerija nepagrįstai nusprendė neskirti pareiškėjos paraiškai finansavimo.

Komisija įvertinusi Tarnybos Alytaus departamento 2022-11-24 rašto Nr. 22S-(22.5)-1434 turinį, pažymi, kad Tarnyba šiuo raštu tik informavo pareiškėją, kad Ministerijos kanclerio potvarkiu pagalba pareiškėjai nėra skirta, t. y. šiuo raštu buvo pateikta bendro pobūdžio informacija apie pareiškėjos atžvilgiu priimtą sprendimą, todėl Komisija vertina, jog šis raštas pareiškėjai nesukelia jokių pasekmių.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės Green terra skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Eglė Bilevičiūtė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Vytautas Kurpuvesas